

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 0612-3000 din 30 07 2015
La nr. 285 din 16 iulie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

*Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 4 file,
Anexa raportului de expertiză – 4 file.*

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea nr.461-XV/2001, Codul fiscal nr.1163-XIII/1997, Codul
penal nr.985-XV/2002, Legea nr.218-XVI/2008)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege modifică și completează Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere, Codul fiscal nr.1163/1997, Codul penal nr.985/2002 și Codului contravențional nr.218/2008. Scopul acestor modificări este perfecționarea cadrului normativ existent în domeniul produselor petroliere întru limitarea fluctuațiilor excesive pe piața internă, fapt ce în virtutea deficiențelor cadrului concurențial și al celui regulator actual din sector, admit practicarea unor metode inechitabile de calculare și ajustare a prețurilor cu amănuntul la produsele petroliere.

Amendamentele propuse schimbă în esență conceptul actualei Legi nr.461/2001 privind piața produselor petroliere și aduc un șir de elemente noi, cum ar fi:

- stabilirea de atribuții suplimentare pentru ANRE;
- limitarea practicilor abuzive de formare a prețurilor și înlăturarea carențelor existente în mediul concurențial din acest sector (prevenirea penuriilor artificiale pe piața produselor petroliere, concretizarea tranzacțiilor Platts și a modului de declarare vamală a produselor petroliere);
- liberalizarea importului de produse petroliere (motorină) pentru producătorii agricoli (fără achitarea taxelor pentru licență și fără drept de comercializare).

Codului penal nr.985/2002 și Codului contravențional nr.218/2008 le sunt aduse completări care să permită tragerea la răspundere pentru încălcarea regulilor de import a motorinei pentru consum propriu.

Este o inițiativă de a crea un climat economic favorabil producătorilor agricoli autohtoni, sporind competitivitatea mărfurilor/produselor, și astfel permițând agenților economici să reinvestească banii economisiți în extinderea propriei afaceri.

d. Suficiența argumentării. Autorul proiectului a respectat prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, iar argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului. Sunt specificate condițiile care au determinat elaborarea proiectului, sunt analizate principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației în vigoare și efectele social-economice.

Cu toate acestea, recomandăm autorului să vină cu o analiză a impactului reglementării precum și efectuarea unui studiu, în baza căruia să fie determinate:

- impactul modificărilor cadrului normativ asupra prețurilor reale ale produselor petroliere pentru consumatorii finali în Republica Moldova;
- efectele și beneficiile liberalizării importului de motorină pentru producătorii agricoli;
- estimarea efectelor diminuării veniturilor neîncasate la buget din cauza motorinei importate pentru consum propriu.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Autorul nu indică în cadrul notei informative dacă implementarea prevederilor proiectului presupune sau nu cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului public național, deși implementarea reglementărilor proiectului va prejudicia bugetul de stat prin:

- I – neplata licențelor pentru importul și comercializarea angro și cu amănuntul a produselor petroliere (în special motorină);
- II – neplata taxei pe valoare adăugată, pentru produsele petroliere comercializate.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Proiectul nu a fost supus analizei impactului de reglementare, cerință obligatorie stabilită de prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și de prevederile Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prin proiect sunt promovate interesele producătorilor agricoli autohtoni, care vor beneficia de dreptul de import al motorinei pentru consum propriu, ceea ce va genera o scădere a costurilor de producție și drept urmare va spori competitivitatea producției agricole din Republica Moldova pe piața internă și internațională.

Schimbarea metodologiei de calcul a produselor petroliere și raportarea la cotațiile de pe piața internațională este spre beneficiul interesului public general din mai multe cauze:

- se vor limita practicile abuzive de formare a prețurilor și carențele existente în mediul concurențial al acestui sector;
- vor putea fi prevenite eventuale penurii artificiale pe piața produselor petroliere.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt

În contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării, proiectul de lege și nota informativă la acesta erau publicate pe site-ul Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, ceea ce atestă faptul că proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art.8-12 ale Legii nr.239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Articolul I, pct.1

Articolul 2 se completează cu următoarele noțiuni:

„Platts – cotația pentru produsul petrolier principal, în conformitate cu „European Marketscan”, recalculată în moneda națională (lei);”

Textul proiectului face câteva trimiteri la cotația „Platts”. În unele norme, această cotație își menține forma de „Platts” – ca de exemplu în art.2, în art.4 alin.(3) lit.a), ș.a. pe când în alte reglementări această cotație se utilizează sub forma „Platt's” – ca de exemplu în art.4 alin.(4) și chiar în nota informativă elaborată de autor. Deși în aparență nu există mari diferențe, sub aspectul rigorilor tehnicii legislative, autorul utilizează doi termeni diferiți („Platts” și „Platt's”). pentru a desemna același fenomen.

Recomandarea: Pentru uniformizarea textului proiectului, propunem autorului să uniformizeze termenul cotației „Platts”.

Articolul I, pct.5

Articolul 21 se completează în final cu două alineate noi – alin.(6) și (7) cu următorul cuprins:

(6) Achitarea plății de către cumpărător se efectuează în încăperea stației de alimentare cu eliberarea bonului de casă de către vânzător. Prețul indicat în bonul de casă trebuie să corespundă cu prețul indicat în panourile informative;

Semnalăm asupra unei formulări care poate fi textual îmbunătățită.

Hotărârea Guvernului nr.1117/2002 despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, stabilește la punctul 10, alin.(3): „se interzice... comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazelor lichefiate în alte locuri decât la stațiile certificate de alimentare cu produse petroliere principale și gaze lichefiate, precum și recepționarea plăților pentru produsele petroliere principale și a gazelor lichefiate livrate în alte locuri decât la ghișeu de plată”. În aceeași ordine de idei, pct.14 al Regulamentului stabilește: „Operatorii, care deservește stațiile de alimentare certificate cu produse petroliere principale și gaze lichefiate, trebuie să posede legitimații speciale obținute în urma atestării după frecventarea cursurilor specializate. Aceștia recepționează plata pentru produsele petroliere principale și a gazelor lichefiate livrate doar la ghișeu de plată, cu eliberarea bonului de casă”.

După cum observăm, Legiuitorul solicită ca plățile să se facă la „ghișeu de plată”. În aceste condiții, nu considerăm drept cea mai bună soluție textuală „achitarea plății ... în încăperea stației de alimentare cu eliberarea bonului de casă de către vânzător”.

Recomandarea: Recomandăm reformularea art.21 alin.(6):

„(6) Achitarea plății de către cumpărător se efectuează la ghișeul de plată a stației de alimentare cu eliberarea bonului de casă de către vânzător”.

2. Conflicte ale normelor de drept

Obiecție generală întregului proiect.

Unele aspecte foarte importante în domeniul produselor petroliere, necesare și obligatorii pentru participanții la piața produselor petroliere, sunt condițiile privind dotarea tehnică corespunzătoare a agenților economici în calitate de transportatori și depozitari ai produselor petroliere. În acest context, dispozițiile de la art.12 alin.(2) și (3) al Legii nr. 461/2001, prevăd că poate fi transportator de produse petroliere numai agentul economic care dispune de mijloace de transport specializat, iar depozitarea produselor petroliere se va face numai în depozite petroliere și stații certificate de alimentare cu produse petroliere.

În aceeași ordine de idei, art.17 alin.(1) al Legii nr. 461/2001 dispune că transportul produselor petroliere se efectuează cu mijloace de transport specializat, autorizate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în baza avizului Ministerului Economiei, cu respectarea cerințelor ecologice și de apărare împotriva incendiilor și exploziilor. În ceea ce privește păstrarea produselor petroliere art.18 alin.(1) din lege stabilește că amplasarea obiectelor pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere se efectuează în conformitate cu documentația de urbanism și amenajare a teritoriului aprobată în modul stabilit, cu actele normative și documentele tehnice normative în construcții, cu cele de securitate industrială și de protecție împotriva incendiilor, cu normele ecologice și tehnico-sanitare.

Autorul, în mod superficial stabilește reglementări prin care Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase va verifica depozitele de păstrare și va emite certificate de conformitate (art.15/1 alin.(2) lit.c) din proiect).

Autorul nu menționează nimic despre monitorizarea utilizării produselor petroliere importate în baza autorizației de utilizator final.

Din punct de vedere practic, normele Legii nr.461/2001 nu vor avea aplicabilitate, deoarece agenții economici care importă motorină pentru consum propriu nu se supun procedurii de licențiere, și deci acestora nu le sunt opozabile obligațiile stabilite pentru participanții la piața produselor petroliere:

1) protecția drepturilor și intereselor legitime ale consumatorului de produse petroliere (art.5 al Legii nr. 461/2001), în care intră și garantarea caracterului inofensiv al produselor petroliere pentru sănătatea populației, pentru bunurile consumatorului și pentru mediul înconjurător; corespunderea produselor petroliere importate cu documentele normativ-tehnice; controlul calității și respectării documentelor normative referitoare la produsele petroliere;

2) transportul produselor petroliere (art.17 din lege), în care se reglementează efectuarea transportului cu mijloace de transport specializat, autorizate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în baza avizului Ministerului Economiei, cu respectarea cerințelor ecologice și de apărare împotriva incendiilor și exploziilor;

3) păstrarea produselor petroliere (art.18 din lege), care prevede amplasarea obiectelor pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere; utilizarea recipientului de păstrare a produselor petroliere principale cu aparate de măsurare și control; păstrarea în recipiente separate a produsele petroliere principale și supunerea acestora evidenței automatizate; existența mijloacelor tehnice pentru prevenirea avariilor și lichidarea consecințelor lor;

4) evidența produselor petroliere (art.22 din lege), care stabilește evidența prin aparate de măsurat și de control a cantităților de produse petroliere importate, exportate (reexportate), tranzitate, transportate, depozitate și comercializate; evidența primară și evidența contabilă a cumpărării produselor petroliere, precum și întocmirea rapoartelor financiare și statistice.

Recomandarea: Neaplicarea prevederilor menționate mai sus față de agenții economici care vor importa pe teritoriul Republicii Moldova motorină în baza autorizației de utilizatori finali, pot pune în pericol securitatea ecologică precum și securitatea cetățenilor. Propunem revizuirea textului proiectului prin prisma normelor stabilite de art.5, 17, 18 și 22 din Legea nr.461/2001.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Articolul 1, pct.3

La articolul 7, după alin.(3) se va adăuga un alineat nou (3/1) cu următorul conținut: „Autorizațiile de import a motorinei pentru consum propriu se eliberează pe un termen de un an. Eliberarea și retragerea se efectuează în conformitate cu Regulamentul aprobat de Agenție”.

Semnalăm asupra unei norme incomplete în alb. Autorul face trimitere expresă la un regulament care încă nu a fost elaborat de către ANRE.

Menționăm că aspectele fundamentale care se referă la drepturi, obligații, autorizații ș.a. în domeniul pieței de produse petroliere necesită a fi prevăzute în Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere – ca lege organică specială în domeniu. Eventualele regulamente care urmează a fi elaborate pe anumite segmente – Regulamentul privind autorizarea importatorilor de motorină pentru consum propriu – trebuie să dezvolte semnificația și conținutul normelor instituite de Legea nr.461/2001.

În acest context propunem completarea normei cu repere procedurale de bază precum termene, forme, tipuri, excepții etc.

Normele analizate mai sus comportă un risc dublu: pe de o parte se păstrează pericolul ca aceste norme să se transforme în norme „în alb” – care fac trimitere la reglementări inexistente și deci inaplicabile în practică (dacă acest regulament așa și nu va fi elaborat de ANRE); de altă parte există riscul ca în regulamentul elaborat autorul să strecoare reglementări discreționare.

Recomandarea: Propunem completarea art.7 alin.(3/1) cu mai multe repere procedurale de bază privind obținerea autorizațiilor de import a motorinei pentru consum propriu.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Articolul III. Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74 art.195 din 14.04.2009) cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

Codul se completează cu un nou articol 248/1 cu următorul cuprins:

Articolul 248/1. Încălcarea regulilor de import a motorinei pentru consum propriu

(1) Comercializarea pe piața internă a motorinei importate pentru consum propriu sau utilizarea ei în alte scopuri decât pentru consum propriu, în proporții ce depășesc 500 de unități convenționale se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleași acțiuni:

a) săvârșite de o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală;

b) săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere;

b) care a cauzat daune în proporții mari sau deosebit de mari, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 5000 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 12 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu o amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Semnalăm asupra unei norme care stabilește o responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare. Factorii de risc constau în:

1. La art.248/1 alin.(1) autorul propune „...în proporții ce depășesc 500 de unități convenționale se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000...”. Având în vedere mărimea prejudiciului, pentru amplificarea efectului descurajant și preventiv al normei, considerăm necesară stabilirea amenzii în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale. Corespunzător, persoanei juridice trebuie să i se aplice o amendă de la 2000 la 4000 unități convenționale.

2. La art.248/1 alin.(2), care stabilește „... pentru daune în proporții mari și deosebit de mari... amendă în mărime de la 1000 la 5000 unități convenționale...”: Având în vedere faptul că conform art.126 alin.(1) Cod penal nr.985/2002: „Se consideră proporții deosebit de mari, proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobîndite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 5000 și, respectiv 2500 unități convenționale de amendă.”

În scopul amplificării efectului descurajant și preventiv al normei, propunem stabilirea amenzii de la 5000 la 10000 unități convenționale.

În altă ordine de idei, recomandăm ca sintagma „care a cauzat daune în proporții mari sau deosebit de mari” să fie substituită cu sintagma „săvârșite în proporții mari sau deosebit de mari”. Această reglementare va permite o individualizare mai bună în dependență de încălcarea comisă (cantitatea de motorină comercializată).

3. La art.248/1 alin.(2) autorul propune stabilirea unei sancțiuni „cu închisoare de la 3 la 12 ani...”, ceea ce considerăm ca un exemplu de sancțiune necorespunzătoare cu pericolului

social al faptei comise. Nu putem aprecia pozitiv propunerea prin care cadrul normativ juridico-penal să unească în aceeași sancțiune un minim caracteristic pentru infracțiunile mai puțin grave (până la 5 ani) și un maxim caracteristic infracțiunilor grave (până la 12 ani). Pe lângă aspectul neproportional al sancțiunii (în raport cu gravitatea faptei), aceasta va permite o apreciere discreționară din partea organelor de aplicare a legii, cu eventualele riscuri corupționale. Recomandăm autorului să revadă minimul și maximul pedepsei cu închisoarea, prin prisma art.16 al Codului penal nr.985/2002, în sensul diminuării diferenței.

4. Nu în ultimul rând, art.248/1 alin.(2) are două litere b) și niciuna c); de aceea recomandăm ajustarea prevederilor după literele de alfabet: a), b) și c).

Recomandarea: Considerăm necesară modificarea art.248/1 în conformitate cu obiecțiile făcute.

9. Alte obiecții

Articolul II. Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova), ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

Pct.1. La articolul 97 se completează în final ...

Pct.2. La articolul 24 alineatul (13) se completează în final cu ...

Recomandăm autorului să pună în ordine firească ascendentă normele propuse pentru modificare și completare, inversând pct.1 (care modifică art.97) cu pct.2 (care modifică art.24).

Recomandarea: Propunem inversarea conținutului de la pct.1 și pct.2.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Roman Starașciuc
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
27 Iulie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

Anexa la raportul de expertiză anticorupție

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.461-XV/2001, Codul fiscal nr.1163-XIII/1997, Codul penal nr.985-XV/2002, Legea nr.218-XVI/2008)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articolul 1, pct.1 Articolul 2 se completează cu următoarele noțiuni: „Platts – cotația pentru produsul petrolier principal, în conformitate cu „European Marketscan”, recalculată în moneda națională (lei);”</p>	<p>Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen sau invers</p>	<p>Textul proiectului face câteva trimiteri la cotația „Platts”. În unele norme, această cotație își menține forma de „Platts” – ca de exemplu în art.2, în art.4 alin.(3) lit.a), ș.a. pe când în alte reglementări această cotație se utilizează sub forma „Platt's” – ca de exemplu în art.4 alin.(4) și chiar în nota informativă elaborată de autor. Deși în aparență nu există mari diferențe, sub aspectul rigorilor tehnicii legislative, autorul utilizează doi termeni diferiți („Platts” și „Platt's”). pentru a desemna același fenomen.</p>	<p>Pentru uniformizarea textului proiectului, propunem autorului să uniformizeze termenul cotației „Platts”.</p>
2	<p>Articolul 1, pct.5 Articolul 21 se completează în final cu două alineate noi – alin.(6) și (7) cu următorul cuprins: (6) Achitarea plății de către cumpărător se efectuează în încăperea stației de alimentare cu eliberarea bonului de casă de către vânzător. Prețul</p>	<p>Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)</p>	<p>Semnalăm asupra unei formulări care poate fi textual îmbunătățită. Hotărârea Guvernului nr.1117/2002 despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, stabilește la punctul 10, alin.(3): „se interzice... comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazelor lichefiate în alte locuri decât la stațiile certificate de alimentare cu produse petroliere</p>	<p>Recomandăm reformularea art.21 alin.(6): „(6) Achitarea plății de către cumpărător se efectuează la ghișeul de plată a stației de alimentare cu eliberarea bonului de casă de către</p>

	<p>indicat în bonul de casă trebuie să corespundă cu prețul indicat în panourile informative;</p>		<p>principale și gaze lichefiate, precum și recepționarea plăților pentru produsele petroliere principale și a gazelor lichefiate livrate în alte locuri decât la ghișeul de plată”. În aceeași ordine de idei, pct.14 al Regulamentului stabilește: „Operatorii, care deservește stațiile de alimentare certificate cu produse petroliere principale și gaze lichefiate, trebuie să posede legitimații speciale obținute în urma atestării după frecventarea cursurilor specializate. Aceștia recepționează plata pentru produsele petroliere principale și a gazelor lichefiate livrate doar la ghișeul de plată, cu eliberarea bonului de casă”.</p> <p>După cum observăm, Legiuitorul solicită ca plățile să se facă la „ghișeul de plată”. În aceste condiții, nu considerăm drept cea mai bună soluție textuală „achitarea plății ... în încăperea stației de alimentare cu eliberarea bonului de casă de către vânzător”.</p>	<p>vânzător”.</p>
3	<p>Obiecție generală întregului proiect.</p>	<p>Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare Prevederi contradictorii în proiect</p>	<p>Unele aspecte foarte importante în domeniul produselor petroliere, necesare și obligatorii pentru participanții la piața produselor petroliere, sunt condițiile privind dotarea tehnică corespunzătoare a agenților economici în calitate de transportatori și depozitari ai produselor petroliere. În acest context, dispozițiile de la art.12 alin.(2) și (3) al Legii nr. 461/2001, prevăd că poate fi transportator de produse petroliere numai agentul economic care dispune de mijloace de transport specializat, iar depozitarea produselor petroliere se va face numai în depozite petroliere și stații certificate de alimentare cu produse petroliere.</p>	<p>Neaplicarea prevederilor menționate mai sus față de agenții economici care vor importa pe teritoriul Republicii Moldova motorină în baza autorizației de utilizatori finali, pot pune în pericol securitatea ecologică precum și securitatea cetățenilor. Propunem revizuirea textului proiectului prin prisma normelor stabilite de art.5,</p>

În aceeași ordine de idei, art.17 alin.(1) al Legii nr. 461/2001 dispune că transportul produselor petroliere se efectuează cu mijloace de transport specializat, autorizate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în baza avizului Ministerului Economiei, cu respectarea cerințelor ecologice și de apărare împotriva incendiilor și exploziilor. În ceea ce privește păstrarea produselor petroliere art.18 alin.(1) din lege stabilește că amplasarea obiectelor pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere se efectuează în conformitate cu documentația de urbanism și amenajare a teritoriului aprobată în modul stabilit, cu actele normative și documentele tehnice normative în construcții, cu cele de securitate industrială și de protecție împotriva incendiilor, cu normele ecologice și tehnico-sanitare.

Autorul, în mod superficial stabilește reglementări prin care Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase va verifica depozitele de păstrare și va emite certificate de conformitate (art.15/1 alin.(2) lit.c) din proiect).

Autorul nu menționează nimic despre monitorizarea utilizării produselor petroliere importate în baza autorizației de utilizator final.

Din punct de vedere practic, normele Legii nr.461/2001 nu vor avea aplicabilitate, deoarece agenții economici care importă motorină pentru consum propriu nu se supun procedurii de licențiere, și deci acestora nu le sunt opozabile obligațiile stabilite pentru participanții la piața

17, 18 și 22 din Legea nr.461/2001.

produselor petroliere:

1) protecția drepturilor și intereselor legitime ale consumatorului de produse petroliere (art.5 al Legii nr. 461/2001), în care intră și garantarea caracterului inofensiv al produselor petroliere pentru sănătatea populației, pentru bunurile consumatorului și pentru mediul înconjurător; corespunderea produselor petroliere importate cu documentele normativ-tehnice; controlul calității și respectării documentelor normative referitoare la produsele petroliere;

2) transportul produselor petroliere (art.17 din lege), în care se reglementează efectuarea transportului cu mijloace de transport specializat, autorizate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în baza avizului Ministerului Economiei, cu respectarea cerințelor ecologice și de apărare împotriva incendiilor și exploziilor;

3) păstrarea produselor petroliere (art.18 din lege), care prevede amplasarea obiectelor pentru păstrarea și comercializarea produselor petroliere; utilarea recipientului de păstrare a produselor petroliere principale cu aparate de măsurare și control; păstrarea în recipiente separate a produsele petroliere principale și supunerea acestora evidenței automatizate; existența mijloacelor tehnice pentru prevenirea avariilor și lichidarea consecințelor lor;

4) evidența produselor petroliere (art.22 din lege), care stabilește evidența prin aparate de măsurat și de control a cantităților de produse petroliere importate, exportate (reexportate), tranzitate,

			transportate, depozitate și comercializate; evidența primară și evidența contabilă a cumpărării produselor petroliere, precum și întocmirea rapoartelor financiare și statistice.	
4	Articolul I, pct.3 La articolul 7, după alin.(3) se va adăuga un alineat nou (3/1) cu următorul conținut: „Autorizațiile de import a motorinei pentru consum propriu se eliberează pe un termen de un an. Eliberarea și retragerea se efectuează în conformitate cu Regulamentul aprobat de Agenție”.	Norme în alb	<p>Semnalăm asupra unei norme incomplete în alb. Autorul face trimitere expresă la un regulament care încă nu a fost elaborat de către ANRE.</p> <p>Menționăm că aspectele fundamentale care se referă la drepturi, obligații, autorizații ș.a. în domeniul pieței de produse petroliere necesită a fi prevăzute în Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere – ca lege organică specială în domeniu. Eventualele regulamente care urmează a fi elaborate pe anumite segmente – Regulamentul privind autorizarea importatorilor de motorină pentru consum propriu – trebuie să dezvolte semnificația și conținutul normelor instituite de Legea nr.461/2001.</p> <p>În acest context propunem completarea normei cu reperi procedurale de bază precum termene, forme, tipuri, excepții etc.</p> <p>Normele analizate mai sus comportă un risc dublu: pe de o parte se păstrează pericolul ca aceste norme să se transforme în norme „în alb” – care fac trimitere la reglementări inexistente și deci inaplicabile în practică (dacă acest regulament așa și nu va fi elaborat de ANRE); de altă parte există riscul ca în regulamentul elaborat autorul să strecoare reglementări discreționare.</p>	Propunem completarea art.7 alin.(3/1) cu mai multe reperi procedurale de bază privind obținerea autorizațiilor de import a motorinei pentru consum propriu.
5	Articolul III. Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial	Lipsa sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcarea prevederilor	Semnalăm asupra unei norme care stabilește o responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare. Factorii de risc constau în:	Considerăm necesară modificarea art.248/1 în conformitate cu obiecțiile

al Republicii Moldova nr.72-74 art.195 din 14.04.2009) cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: Codul se completează cu un nou articol 248/1 cu următorul cuprins: Articolul 248/1. Încălcarea regulilor de import a motorinei pentru consum propriu (1) Comercializarea pe piața internă a motorinei importate pentru consum propriu sau utilizarea ei în alte scopuri decât pentru consum propriu, în proporții ce depășesc 500 de unități convenționale se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale cu

proiectului

1. La art.248/1 alin.(1) autorul propune „...în proporții ce depășesc 500 de unități convenționale se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000...”. Având în vedere mărimea prejudiciului, pentru amplificarea efectului descurajant și preventiv al normei, considerăm necesară stabilirea amenzii în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale. Corespunzător, persoanei juridice trebuie să i se aplice o amendă de la 2000 la 4000 unități convenționale.

2. La art.248/1 alin.(2), care stabilește „ ... pentru daune în proporții mari și deosebit de mari... amendă în mărime de la 1000 la 5000 unități convenționale...”: Având în vedere faptul că conform art.126 alin.(1) Cod penal nr.985/2002: „Se consideră proporții deosebit de mari, proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobîndite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvîrșirii infracțiunii, depășește 5000 și, respectiv 2500 unități convenționale de amendă.”

În scopul amplificării efectului descurajant și preventiv al normei, propunem stabilirea amenzii de la 5000 la 10000 unități convenționale.

În altă ordine de idei, recomandăm ca sintagma „care a cauzat daune în proporții mari sau deosebit de mari” să fie substituită cu sintagma „săvîrșite în proporții mari sau deosebit de mari”. Această reglementare va permite o individualizare mai bună în dependență de încălcarea comisă (cantitatea de motorină comercializată).

făcute.

	<p>privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni: a) săvârșite de o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală; b) săvârșite de o persoană cu funcție de răspundere; b) care a cauzat daune în proporții mari sau deosebit de mari, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 5000 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 12 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu o amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p>		<p>3. La art.248/1 alin.(2) autorul propune stabilirea unei sancțiuni „cu închisoare de la 3 la 12 ani...”, ceea ce considerăm ca un exemplu de sancțiune necorespunzătoare cu pericolului social al faptei comise. Nu putem aprecia pozitiv propunerea prin care cadrul normativ juridico-penal să unească în aceiași sancțiune un minim caracteristic pentru infracțiunile mai puțin grave (până la 5 ani) și un maxim caracteristic infracțiunilor grave (până la 12 ani). Pe lângă aspectul neproportional al sancțiunii (în raport cu gravitatea faptei), aceasta va permite o apreciere discreționară din partea organelor de aplicare a legii, cu eventualele riscuri corupționale. Recomandăm autorului să revadă minimul și maximum pedepsei cu închisoarea, prin prisma art.16 al Codului penal nr.985/2002, în sensul diminuării diferenței.</p> <p>4. Nu în ultimul rând, art.248/1 alin.(2) are două litere b) și niciuna c); de aceea recomandăm ajustarea prevederilor după literele de alfabet: a), b) și c).</p>	
6	<p>Articolul II. Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova), ediție specială din 8 februarie 2007),</p>	<p>Alte obiecții</p>	<p>Recomandăm autorului să pună în ordine firească ascendentă normele propuse pentru modificare și completare, inversând pct.1 (care modifică art.97) cu pct.2 (care modifică art.24).</p>	<p>Propunem inversarea conținutului de la pct.1 și pct.2.</p>

cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: Pct.1. La articolul 97 se completează în final ... Pct.2. La articolul 24 alineatul (13) se completează în final cu ...			
---	--	--	--